

פרשת אמור

פרשת אמור היא פרשת השבוע השמינית בספר ויקרא. היא מתחילה בפרק כ"א פסוק א' ומסתיימת בפרק כ"ד פסוק כ"ג.

הפרשה פותחת באיסורים והגבלות לכוהנים אשרה נדרשו בשל תפקידם להקפיד יותר מאחרים על אורחות חייהם – לצד הזכות להיות בעל תפקיד בכיר ישנן החובות הנדרשות ממה שאמור לשמש מודל חיובי לקהילה אותה הוא מנהיג.

בהמשך הפרשה נזכרים המועדים הקדושים לישראל, ומפורטות המצוות השייכות לכל חג: שבת, פסח, הנפת העומר וספירת העומר, ראש השנה ויום הכיפורים ולבסוף חג הסוכות. גם נר התמיד ולחם הפנים נזכרים בפרשה.

בסוף הפרשה מובא סיפור על שני אנשים שבמהלך מריבה ביניהם מזכיר אחד את שם האלוהים ומקלל ולכן הוא מובא למשפט בפני משה וגזר דינו הוצאה מהמחנה ורגימה באבנים – קללות וברכות הם נושא שחוזר על עצמו פעמים רבות במקרא מומלץ להרחיב ידיעותיכם בנושא. הקלה למרות שהיא לכאורה רק מילים אינה מתקבלת בסלחנות. מדוע?

הפטרה: הפטרה היא בספר יחזקאל פרק מ"ד, פסוקים ט"ו-ל"א. הפטרה מתארת אף היא את דיני הקדושה המיוחדים החלים על הכוהנים.

עולמם של אבותינו	כאן רוגמים
	<p>לקראת סוף הפרשה מתואר מקרה עגום של בן למצרי ולישראלית שבמסגרת ויכוח קילל את אלוהים. אלוהים דורש ממשה להעניש אותו בעונש חמור – רגימה באבנים.</p> <p>י וַיֵּצֵא, בֶן-אִשָּׁה יִשְׂרָאֵלִית, וְהוּא בֶן-אִישׁ מִצְרַיִם, בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל; וַיִּנְצֹו, בַּמַּחֲנֶה, בֶּן הַיִּשְׂרָאֵלִית, וְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי. יא וַיִּקְבּוּ בֶן-הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת-הַשָּׁם, וַיִּקְלָל, וַיְבִיאוּ אֹתוֹ, אֶל-מֹשֶׁה; [...] יג וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. יד הוֹצֵא אֶת-הַמְקַלָּל, אֶל-מַחוּץ לַמַּחֲנֶה, וְסָמְכוּ כָל-הַשְּׂמַעִים אֶת-יְדֵיהֶם, עַל-רֹאשׁוֹ; וְרָגְמוּ אֹתוֹ, כָּל-הָעֵדָה. טו וְאֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, תְּדַבֵּר לֵאמֹר: אִישׁ אִישׁ כִּי-יִקְלָל אֶלְהֵיוֹ, וְנָשָׂא חֲטָאוֹ. טז וְנִקְבּוּ שָׁם-יְהוָה מוֹת יוֹמָת, רָגוּם יְרָגְמוּ-בּוֹ כָּל-הָעֵדָה: כָּגֹר, כְּאֲזָרַח--בְּנִקְבוֹ-שָׁם, יוֹמָת.</p> <p>זו לא הפעם היחידה שבה רגימה באבנים מצוינת כעונש מקובל בתקופת אבותינו (ר' למשל במדבר ט"ו). האם בעיניכם אדם שמקלל את אלוהים צריך להיענש בעונש מוות? מדוע בחרו ברגימה באבנים – למה בעונש שבו העם שותף לביצועו? מה הלקח הנוסף שאפשר ללמוד מהקטע המצוטט (רמז: שימו לב לכך שהמקלל נחשב לבן של גר)?</p>
ערכים אז והיום	עין תחת עין
	<p>בתקופת האבות החוק היה ברור, וניתן למצוא את עקרונותיו בפרשה שלנו: יז וְאִישׁ, כִּי יִכֶּה כָּל-נֶפֶשׁ אָדָם--מוֹת, יוֹמָת. יח וּמִכֹּה נֶפֶשׁ-בְּהֵמָה, יִשְׁלַמְנָה--נֶפֶשׁ, תַּחַת נֶפֶשׁ. יט וְאִישׁ, כִּי-יִתֵּן מוֹם בְּעַמִּיתוֹ--כְּאֲשֶׁר עָשָׂה, כֹּן יַעֲשֶׂה לוֹ. כ שֹׁבֵר, תַּחַת שֹׁבֵר, עֵינֹו תַּחַת עֵינֹו, שֹׁן תַּחַת שֹׁן--כְּאֲשֶׁר יִתֵּן מוֹם בְּאָדָם, כֹּן יִתֵּן לוֹ.</p> <p>הכוונה במקרה הזה היא מילולית – אם אדם פוגע באדם אחר, לאדם האחר יש זכות לפגוע בדיוק באותה הצורה. את העקרון הזה ניתן להגדיר כ"מידה כנגד</p>

<p>מידה".</p> <p>הרעיון שעמד מאחורי תפיסה זו הוא שיש בכך צדק – אדם מקבל כגמולו. האם גם בעיניכם העקרון של "עין תחת עין" מבטא צדק? האם בשיטה הזו קיימת הכרה ופיצוי של הניזוק? האם בשיטה הקיימת כיום, שבה אנשים מפצים אנשים אחרים על פגיעות גוף יש יותר או פחות צדק?</p>	
<p>הכהן הגדול</p> <p>הכהן הגדול היה ראש הכהנים ששירתו בבית המקדש. הוא היה אחראי על כל עבודת יתר הכהנים, וכן היה אחראי על הפעולות המקודשות ביותר – כניסה לקודש הקודשים ביום הכיפורים ושאלת שאלות את האורים והתומים.</p> <p>על הכהן הגדול חלו החמרות שלא חלו על יתר הכהנים, בין היתר בקטע המופיע בפרשה מתואר שהוא גם לא יכול לקחת חלק בטקסי האבלות על הוריו לכשימותו. הכהן הגדול הראשון היה לא אחר מאשר אהרון, אחיו של משה, וממנו והלאה התפתחה שושלת של כהנים שהעבירו ביניהם את המשרה מאב לבן.</p> <p>י וְהָכֵהֶן הַגָּדוֹל מֵאַחֵיו אֲשֶׁר-יוֹצֵק עַל-רֹאשׁוֹ שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה, וּמֵלֶא אֶת-גְּדוֹ, לְלִבָּשׁ, אֶת-הַבְּגָדִים--אֶת-רֹאשׁוֹ לֹא יִפְרַע, וּבְגָדָיו לֹא יִפְרֹם. יא וְעַל כָּל-נִפְשֹׁת מֵת, לֹא יָבֵא: לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ, לֹא יִטְמָא. יב וּמִן-הַמִּקְדָּשׁ, לֹא יֵצֵא, וְלֹא יִחַלֵּל, אֶת מִקְדָּשׁ אֱלֹהֵיוֹ: כִּי נֹזֵר שֶׁמֶן מִשְׁחַת אֱלֹהֵיוֹ, עָלָיו--אֲנִי יְהוָה.</p> <p>מה בימינו בא במקום הכהן הגדול? נסו לברר אילו תפקידים מילאו הכהנים והכהן הגדול בראשם – וערכו רשימה של מה שקיים מתוך תפקידים אלה במדינת ישראל.</p>	<p>דמויות אז והיום</p>